

نام:		نام خانوادگی:		شماره صندلی:		کلاس:	
آزمون درس: فارسی (۱)		وزارت آموزش و پرورش		سازمان ملی پرورش استعداد های درخشان		اداره استعدادهای درخشان استان لرستان	
پایه: دهم		رشته: علوم تجربی/ریاضی فیزیک		تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۲		زمان پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه	
استفاده از ماشین حساب مجاز -----		امتحان در ۲ برگه و ۳ صفحه و ۳۴ سوال می باشد		هر نیاز کشور، یک سمپادی آماده اثرگذاری **		دی ۱۴۰۲	

ردیف	سوالات	بارم
قلمرو زبانی (۷ نمره)		
۱	معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) بارها دستبرد زمانه جافی را دیده بود. ب) دست معلم از <u>وقب</u> حیوان روان شد.	۰/۵
۲	با توجه به بیت زیر یک معادل معنایی برای واژه «بیغوله» بیابید. بی تو در هر گوشه پایی در گل است وز تو در هر خانه دستی بر سری	۰/۲۵
۳	در عبارت «خدای همه بندگان خود را از عذاب قرض و دین فرج دهد.» کدام واژه اهمیت املایی ندارد؟ الف) عذاب ب) قرض ج) بندگان د) فرج	۰/۲۵
۴	با توجه به شعر «شفق، آینه دار نجابت» معنای واژه «نجابت» در کدام گزینه نیامده است؟ الف) اصالت ب) ارزشمند ج) بزرگواری د) پاک منشی	۰/۲۵
۵	املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) (خواست/خاست) کزان ورطه قدم در کشد. ب) بعد از تو روا باشد (نقض/نغز) همه پیمان ها. ج) به جست و جوی تسلایی می رفت، برای غم (قربتی/غربتی) که در آن شهر به آن دچار می شد.	۰/۷۵
۶	غلط‌های املایی را در جمله‌ی زیر پیدا کنید. الف) فلق مهرابی/که تو در آن/نماز صبح شهادت گذارده ای. ب) ... و معلم که از مخمسه رسته بود، گفت: در علف است، حیوان باید بچرد.	۰/۵
۷	در کدام گزینه، املای همه واژه ها به درستی آمده است؟ الف) فروغ، مولع، طرب، معاش. ب) معرکه، مستقنی، پلاس، نمط. ج) تیزپا، غنا، بحران، عضم. د) ورطه، سودا، خزلان، مرفه.	۰/۵
۸	نقش دستوری ضمیرهای پیوسته (متصل) را در مصراع‌های زیر بنویسید. الف) دیدمش خرم و خندان، قدح باده به دست. ب) حسنت به اتفاق ملاحظت جهان گرفت.	۰/۵
۹	کدام بخش از عبارت زیر حذف شده است؟ نوع «حذف» را مشخص کنید. «... و به وقت نومیدی امیدوارتر باش و نومیدی را در امید، بسته دان و امید را در نومیدی.»	۰/۵
۱۰	در بیت زیر «نشانه ربط و واو عطف» را مشخص کنید. به هست و نیست مرنجان ضمیر و خوش می باش که نیستی است، سرانجام هر کمال که هست	۰/۵
۱۱	باحفظ شخص از فعل «شنیده بودی» مضارع اخباری و ماضی التزامی بسازید.	۰/۵
۱۲	گروه اسمی «گوشه ی روشن وجدان» مطابق کدام الگوی زیر ساخته شده است؟ الف) اسم + مضاف الیه + صفت ب) اسم + صفت + مضاف الیه	۰/۲۵
۱۳	نوع «را» در جمله ی «برادران یوسف، چون او را زیادت نعمت دیدند» را بنویسید.	۰/۲۵

۱۴	بیت زیر را بر اساس ترتیب اجزای جمله در زبان فارسی، مرتب کنید. چون بگشایم ز سرمو، شکن ماه ببیند رخ خود را به من	۰/۵
۱۵	در کدام جمله مسند وجود ندارد؟ الف) روز سیوم به مجلس وزیر شدیم. ب) او را ابوالفتح علی بن احمد گفتندی.	۰/۲۵
۱۶	نقش دستوری اجزای مشخص شده را بنویسید. الف) چو گفتمش که دلم را نگاه دار، چه گفت؟ ب) چه زخم چو نای هر دم، ز نوای شوق او دم. از دست بنده چه خیزد، خدا نگه دارد.	۰/۵
۱۷	در کدام گزینه، واژه ی دو تلفظی وجود ندارد؟ الف) آسمان ب) روزگار ج) جاودان د) سامان	۰/۲۵
قلمرو ادبی (۵ نمره)		
۱۸	کدام واژه در حوزه ی ادبیات غنایی نیست؟ الف) گلایه ب) رزم ج) عشق د) عرفان	۰/۲۵
۱۹	ادبیات کودک و نوجوان، از کدام گونه ی آثار ادبی بهره ی بیشتری می گیرد؟ الف) حماسی ب) غنایی ج) تعلیمی د) نمایشی	۰/۲۵
۲۰	در کدام گزینه، نام نویسنده به ترتیب نام اثر درست آمده است؟ «الهی نامه، ترجمه کليلة و دمنه، دیوار، گوشواره ی عرش، اسرار التوحید». الف) عطار نیشابوری، نصرالله منشی، موسوی گرمارودی، جمال میرصادقی، محمدبن منور. ب) عطار نیشابوری، نصرالله منشی، جمال میرصادقی، موسوی گرمارودی، محمدبن منور.	۰/۵
۲۱	آرایه های مناسب و درست را از قسمت ب به قسمت الف انتقال داده و بنویسید. (در قسمت ب یک مورد اضافی است).	
	الف	ب
۲۲	در بیت «بادی که در زمانه بسی شمع ها بکشت هم بر چراغدان شما نیز بگذرد.» دو استعاره را به دلخواه مشخص کنید.	۰/۵
۲۳	معنی کنایه های مشخص شده را بنویسید. الف) گه نعره زدی بلبل، گه جامه دریدی گل ب) دلا، معاش چنان کن که گر بلغزد پای با یاد تو افتادم از یاد برفت آنها فرشته ات به دو دست دعا نگه دارد.	۰/۵
۲۴	آرایه ی مقابل کدام بیت درست است؟ الف) زین کاروان سرای بسی کاروان گذشت ب) گل از شوق تو خندان در بهار است ناچار کاروان شما نیز بگذرد. (تضمین / استعاره) از آتش رنگ های بی شمار است. (حسن تعلیل / تشبیه)	۰/۵
۲۵	الف) بیت پسین « دل اگر خدا شناسی همه در رخ علی بین ب) کامل کنید. گر در طلبت رنجی ما را برسد..... به علی شناختم من به خدا قسم خدا را» را بنویسید. چون عشق حرم باشد، است بیابانها	۰/۵ ۰/۵

قلمرو فکری (۸ نمره)

۲۶	معنی بیت‌ها و نثرهای زیر را به نثر ساده و روان بنویسید. الف) کُله ی پاها مانده بود. ب) در حضيض هم می توان عزیز بود. ج) چون بگشایم ز سر مو، شکن د) سر و زر و دل و جانم فدای آن یاری ه) به زبان، دیگر مگو و به دل، دیگر مدار. و) تا عالمیان بدانند که هرگز کید کایدان با خواست خداوند غیب دان برابر نیاید. ز) بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنم ح) ... و این مرد پارسی هم دست تنگ بود و وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند.	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵
۲۷	با توجه به جملات «زنگ نقاشی، دلخواه و روان بود، خشکی نداشت، به جد گرفته نمی شد. خنده در آن دور بود، معلم دور نبود.» دو ویژگی اصلی «کلاس نقاشی» چیست؟	۰/۵
۲۸	در درس «سفر به بصره» چرا ناصر خسرو، بلافاصله، دعوت وزیر را نپذیرفت؟	۰/۵
۲۹	در درس «جمال و کمال» با توجه به داستان یوسف، چرا نویسنده حسن سیرت را بر حسن صورت برتری داده است؟	۰/۵
۳۰	مفهوم بیت زیر را بنویسید. «حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست که آشنا سخن آشنا نگه دارد.»	۰/۵
۳۱	در بیت: «در مملکت چو غرش شیران گذشت و رفت متوجه چه کسانی است؟ این عو عو سگان شما نیز بگذرد» ستایش و نکوهش شاعر	۰/۵
۳۲	کدام گزینه با جمله ی «شَرَفُ الْمَكَانِ بِالْمَكِينِ» ارتباط مفهومی دارد؟ الف) شفق آینه دار نجابت. ب) هر چه در سوی تو حسینی شد. ج) در حضيض هم می توان عزیز بود. د) بر تالابی از خون خویش ایستاده ای	۰/۵
۳۳	حدیث «حَاسِبُوا قَبْلَ أَنْ تُحَاسِبُوا» با کدام عبارت قرابت معنایی دارد؟ الف) به زبان، دیگر مگو و به دل، دیگر مدار ب) و اندر همه کاری داد از خویشتن بده	۰/۵
۳۴	بیت: «در بن این پرده ی نیلوفری کیست کند با چو منی همسری.» به کدام ویژگی «چشمه» اشاره دارد؟	۰/۵

"بهروزی و نیک فرجامی بهره ی همه ی پارسیان باد."

کلید آزمون درس: فارسی (۱)		نام:	
پایه: دهم	رشته: علوم تجربی / ریاضی فیزیک	نام خانوادگی:	
تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۲		شماره سندلی:	
زمان پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه		ردیف:	کلاس:
استفاده از ماشین حساب مجاز -----		امتحان در ۲ برگه و ۳ صفحه و ۳۴ سوال می باشد	

ردیف	سوالات	بارم
۱	الف) ستمکار – ستمگر.	۰/۵
۲	گوشه	۰/۲۵
۳	گزینه «د» – فرج	۰/۲۵
۴	گزینه «ب» – ارزشمند	۰/۲۵
۵	الف) خواست ب) نقض ج) غربتی	۰/۷۵
۶	الف) گزارده ای.	۰/۵
۷	گزینه الف – فروغ، مولع، طرب، معاش	۰/۵
۸	الف) مفعول ب) مضاف الیه	۰/۵
۹	بسته دان – لفظی	۰/۵
۱۰	«و» هست و نیست (عطف)	۰/۵
۱۱	می شنوی – شنیده باشی	۰/۵
۱۲	گزینه ب – اسم + صفت + مضاف الیه	۰/۲۵
۱۳	فک اضافه / اضافه گسسته	۰/۲۵
۱۴	چون ز سر مو شکن بگشایم، ماه رخ خود را به من ببیند.	۰/۵
۱۵	گزینه الف – روز سیوم به مجلس وزیر شدیم.	۰/۲۵
۱۶	الف) مفعول ب) متمم	۰/۵
۱۷	گزینه «د» – سامان	۰/۲۵
۱۸	گزینه «ب» – رزم	۰/۲۵
۱۹	گزینه «ج» – تعلیمی	۰/۲۵
۲۰	گزینه «ب» – عطار نیشابوری، نصرالله منشی، جمال میرصادقی، موسوی گرمارودی، محمدبن منور.	۰/۵
۲۱	الف) ۴. حس آمیزی ب) ۱. مجاز ج) ۵. حسن تعلیل د) ۷. استعاره ه) ۲. ایهام و) ۳. سجع تضمین اضافه است.	۱/۵
۲۲	باد – شمع‌ها – چراغ‌دان (ذکر دو مورد کافی است)	۰/۵
۲۳	الف) گه جامه دریدی گل (شکوفا شدن / شکوفه زدن)	۰/۵
۲۴	الف) (استعاره) ب) (حسن تعلیل)	۰/۵
۲۵	الف) برو ای گدای مسکین در خانه‌ی علی زن که نگین پادشاهی دهد از کرم گدا را	۰/۵
۲۶	ب) شاید/ سهل	۰/۵
۲۷	نظر همکاران محترم در این قسمت صائب می باشد.	۰/۵
۲۸	سادگی و صمیمیت / نظر همکاران محترم در این قسمت صائب می باشد.	۰/۵
۲۹	بی نوایی و اینکه ثابت شود که ناصر خسرو در فضل مرتبه ای زیادت دارد. (و موارد مشابه)	۰/۵
۳۰	چون یوسف به واسطه حسن صورت به زندان افتاد و گرفتار شد اما به واسطه حسن سیرت، به مقام عزیز مصر و بزرگی رسید.	۰/۵
۳۱	رازداری دوست	۰/۵
۳۲	ستایش: شاهان عادل، دادگر و شجاع.	۰/۵
۳۳	نکوهش: امیران و حاکمان ظالم (حاکمان ایلخانان و گماشتگان آنان)	۰/۵
۳۴	گزینه «ج» – در حضيض هم می توان عزیز بود.	۰/۵
۳۵	گزینه «ب» – و اندر همه کاری داد از خویشان بده	۰/۵
۳۶	خود بزرگ بینی و تکبر / غرور (ذکر یک مورد کافی است)	۰/۵

"بهروزی و نیک فرجامی بهره ی همه ی پارسیان باد."